

ARAŞTIRMA MAKALESİ / RESEARCH ARTICLE

Atf için / for cited: Tolunay, A., Karahan, E., Türkoğlu, T. (2024). Türkiye’de Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Orman Alanlarının Tahsisine Yönelik 7269 Sayılı Kanun Uygulamaları: Bingöl, Malatya ve Ordu İlleri Örneği. *Journal of Vocational and Social Sciences of Turkey*, Yıl: 6, Sayı: 16, Aralık 2024, s.25-37.

TÜRKİYE’DE UMUMİ HAYATA MÜESSİR AFETLER DOLAYISIYLA ORMAN ALANLARININ TAHSİSİNE YÖNELİK 7269 SAYILI KANUN UYGULAMALARI: BİNGÖL, MALATYA VE ORDU İLLERİ ÖRNEĞİ

Ahmet TOLUNAY¹

Erman KARAHAN²

Türkay TÜRKÖĞLU³

ÖZ

Orman alanlarının, ormancılık dışı amaçlar için kullanılmasına yönelik tahsislerden birisi de yangın, sel, çığ, heyelan, deprem gibi afetler sonucunda ihtiyaç sahiplerine konut ve iskân yeri teminidir. Bu tahsis, 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun Ek 10. Maddesi ve 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 17. Maddesinin 3. Fıkrası kapsamında yürütülmektedir. Bu çalışmanın amacı orman alanlarının, yangın, sel, çığ, heyelan, deprem gibi afetler sonucunda konut ve iskân yeri olarak tahsis edilmesi konusu, 2003-2023 döneminde Bingöl, Malatya ve Ordu illerinde gerçekleşen uygulama örnekleri göz önüne alınarak incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda içerik analizi uygulanmak suretiyle hak sahipliğinin belirlenmesi, yer seçimi gerekçe raporu, arazi tespiti, orman kadastro komisyonunun görevlendirilmesi, komisyon tarafından teknik değerlendirme ve tutanakların düzenlenmesi, askı suretiyle ilan süresinin tamamlanmasıyla talep edilen orman alanının Hazine adına tescil işlemlerine ilişkin süreç değerlendirilmiştir. Materyal olarak, Acil Durum ve Afet Yönetimi Başkanlığı ile Orman Genel Müdürlüğü arasında gerçekleştirilen orman alanlarının afetzedelere konut yapılmak üzere Hazine adına orman sınırı dışına çıkarılması iş ve işlemleriyle ilgili yazışmalar, inceleme raporları, tutanaklar, istatistikler ve konuyla ilgili literatürden yararlanılmıştır. Elde edilen verilere göre; yangın, deprem, sel gibi felaketlere maruz kalan insanlara orman arazilerinin konut yapılmak üzere tahsis edilmesinin iskân sorununu ivedilikle çözülmesi noktasında kamu yararı açısından son derece faydalı bir hizmet olduğu, Ek 10. Madde Uygulama Yönetmeliği henüz yayımlanmadığı için uygulamada yeknesaklığın sağlanamadığı, bu durumun bürokrasinin azaltılması ve hızlı uygulama yapılması açısından olumsuzluk yarattığı belirlenmiştir. Bu çalışma ile tespit edilen olumsuzlukların Orman Genel Müdürlüğü ile Acil Durum ve Afet Yönetimi Başkanlığı arasında arazi tahsisi ile ilgili protokolün ivedilikle hazırlanması halinde Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından tescil işlemlerinin daha hızlı yapılacağı ve böylece afetzedelerin konut ihtiyaçları acil olarak giderildiği için mağduriyetlerinin azaltılabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Afet Kanunu, Afetzedede, Konut, İskân, Orman, Tahsis.

JEL Sınıflandırma Kodları: I38, K32, Q58, R52

¹ 0000-0001-9028-9343, Prof. Dr., Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümü, Isparta ahmettolunay@isparta.edu.tr

² 0009-0003-8546-054X, Mühendis, Elâzığ Orman Bölge Müdürlüğü, 71 Nolu Orman Kadastro Başmühendisliği, Malatya, ermankarahan44@gmail.com

³ 0000-0003-2011-0410, Doç. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Köyceğiz Meslek Yüksekokulu, Ormancılık Bölümü, turkayturkoglu@mu.edu.tr

Makale Geliş Tarihi / Received : 16.08.2024

Makale Kabul Tarihi / Accepted : 24.09.2024

DOI: 10.46236/jvosst.1531945

IMPLEMENTATION OF LAW NO 7269 PRACTICES FOR ALLOCATION OF FOREST AREAS IN TURKEY WITHIN THE SCOPE OF MEASURES TO BE TAKEN AGAINST DISASTERS THAT WILL AFFECT PUBLIC LIFE: THE EXAMPLE OF BİNGÖL, MALATYA AND ORDU PROVINCES

ABSTRACT

One of the allocations for the use of forest lands for non-forestry purposes is the provision of housing and settlement places for those in need because of disasters such as fire, flood, avalanche, landslide, and earthquake. This allocation is carried out within the scope of Additional Article 10 of the Law No. 7269 on Measures to be Taken and Aid to be Provided Due to Disasters Affecting Public Life and Article 17, Subparagraph 3 of the Forest Law No. 6831. The purpose of this study is to examine the issue of allocating forest lands as housing and settlement places because of disasters such as fire, flood, avalanche, landslide, and earthquake by considering the application examples realized in Bingöl, Malatya, and Ordu provinces in the period 2003-2023. For this purpose, the process of determining entitlement, site selection justification report, land determination, assignment of the forest cadastre commission, technical evaluation and preparation of minutes by the commission, completion of the announcement period by means of suspension and registration of the requested forest area in the name of the Treasury was evaluated by applying content analysis. Correspondences, examination reports, minutes, statistics and related literature regarding the works and transactions of taking forest areas outside the forest borders on behalf of the Treasury to build houses for disaster victims, which were carried out between the Emergency and Disaster Management Presidency and the General Directorate of Forestry, were used as material. According to the obtained data; it was determined that allocating forest lands to people exposed to disasters such as fire, earthquake and flood for housing purposes was an extremely useful service in terms of public interest in terms of urgently solving the settlement problem, and since the Additional Article 10 Implementation Regulation had not yet been published, uniformity could not be achieved in practice, and this situation created negativities in terms of reducing bureaucracy and rapid implementation. It is thought that if the protocol regarding land allocation is prepared urgently between the General Directorate of Forestry and the Emergency and Disaster Management Presidency for the negativities identified in this study, the registration procedures will be carried out more quickly by the General Directorate of National Estate and thus the victimization of disaster victims will be reduced as their housing needs are urgently met.

Keywords: Disaster law, Disaster victim, Housing, Settlement, Forest, Allocation.

JEL Classification Codes: I38, K32, Q58, R52.

1. GİRİŞ

Orman hukuksal olarak, ağaçlar ve orman toprağının birlikte oluşturduğu bir yaşam birliği olarak tanımlanır (Ayanoğlu, 1985; 1996). Geçmişte ormanlar, toplumun sadece odun ihtiyacını karşılayan kaynaklar olarak görülmüştür. Ancak günümüzde, ormanların birçok önemli fayda sağladığı ve bu sağladığı faydalar ile toplum için büyük bir öneme sahip olduğu anlaşılmıştır (Eryılmaz ve Tolunay, 2015).

Ormanlardan karşılanan tüm bu toplumsal ihtiyaçların hiç şüphesiz en önemli ve hayati konularından biri de öngörülemeyen doğal afetler karşısında halkın ihtiyaç duyduğu veya duyabileceği barınma, sosyal donatı alanı ve iş yeri gibi temel gereksinimlerinin karşılanmasına olanak sağlamasıdır.

Afetler, insanların canına ve malına zarar veren doğa olaylarıdır. Daha geniş bir tanımla, toplumun olağan yaşam düzenini bozarak can ve mal kayıplarına yol açan, toplumun yanıt verme ve uyum sağlama kapasitesini aşan, dolayısıyla dış yardım gereksinimi doğuran ekolojik olaylara afet denilmektedir (Akdur, 2000).

1959 yılında; tüm doğal kökenli afetleri kapsayan, afetler sonrasında yapılacak acil yardım ve iskân faaliyetlerinin esaslarını belirleyen ve günümüzde de yürürlükte olan “7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun” çıkarılmıştır. Bu kanunun 1999 yılında çıkarılan Ek 10. Maddesi; afetzedelerin barınma ihtiyacının karşılanması için, tapuda Maliye Hazinesi adına Orman vasfıyla kayıtlı parsellerden afetzedelere iskân yeri temin edilmesi ile ilgilidir. Bu Kanun hükmü gereğince; Orman Bakanlığınca, bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanına dönüştürülmesi de mümkün olmayan orman sınırları dışına çıkarılmış ve çıkarılacak alanlar, genel hayatı etkileyen doğal afet yerlerinde afete maruz kalan kamu kurum ve kuruluşları ile diğer afetzedelerin iskânlarını temin için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı’na devredilebilir. Devredilen bu yerler üzerinde 2924 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanunda ise “hak sahibi statüsünde kişiler bulunması halinde bu hak sahiplerine ait yerler Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca bedeli Afetler Fonundan karşılanmak üzere kamulaştırılabilir” hükmü yer almaktadır. Aynı Maddenin Ek Fıkrasında; “Birinci fıkraya göre Bayındırlık ve

İskân Bakanlığınca devredilecek alanların tespiti amacıyla Orman Bakanlığınca yeteri kadar orman kadastro komisyonu görevlendirilir ve bu tespit sırasında ilan süresi bir hafta, itiraz süresi bir ay olarak uygulanır” hükmü yer almaktadır (Anonim, 1959). Bir başka ek fıkrada ise; 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 17. Maddesinin 3. Fıkrası hükümlerine göre, “Devlet ormanları, kamu yararı gözetilerek afet bölgesinde bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile doğal afete maruz kalan afetzedelerin iskânının temini için Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca 49 yıl süre ile bedelsiz olarak tahsis edilebilir” ibaresine yer verilmiştir (Anonim, 1956).

1937 yılında çıkarılan 3316 sayılı Kanunun 25. Maddesi, 1956 yılında çıkarılan 6831 sayılı Kanunun 17. Maddesi ormanlar içerisinde irtifak hakkı tanırken, 2012 yılında çıkarılan 6292 sayılı Kanunun 4. Maddesi gereğince doğal afete maruz kalmış ya da devletin yatırım proje alanlarına isabet eden yerlerdeki halkın nakledilmesi ve orman alanları içerisinde iskânlarının sağlanması ile ilgili hükümlere yer verilmiştir (Anonim, 2014). Aslında 6292 sayılı Kanunun 4. Maddesi tasarlanırken 7269 sayılı kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

1959 yılında çıkarılan 7269 sayılı “Türkiye’de Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun” ile doğal afetler sonucu yapıları ve tesisleri genel hayata etkili olacak derecede zarar gören veya görmesi muhtemel olan yerlerde alınacak tedbirler ve yapılacak yardımların esasları belirlenmiştir. Dolayısıyla afet öncesi ve sonrası yapılacak yardım ve afetzedelerin yeniden iskânlarının sağlanmasını gerçekleştirmek üzere yetkilendirilen kamu idaresinin de görev ve yetkilerini belirlemektedir. İskân faaliyeti deyince haliyle afete maruz kalan kişi veya kurumların yeniden yerleştirileceği güvenli alanlar akla gelmektedir. Tam da burada ormanların kamu yararına konu olan barınma fonksiyonu ortaya çıkmaktadır. Bu kapsamda 7269 sayılı kanuna ilaveten 1999 yılında Ek 10. Madde eklenmiştir. Bu maddede: "Orman Bakanlığınca, bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında yarar görülmemeyen ve tarım alanı haline dönüştürülmesi de mümkün olmayan orman sınırları dışına çıkarılmış ve çıkarılacak alanlar, genel hayatı etkileyen doğal afet yerlerinde afete maruz kalan kamu kurum ve kuruluşları ile diğer afetzedelerin iskânlarını temin için Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca devredilebilir” hükmü yer almaktadır (AFAD, 2015).

Orman içerisinde yerleşim yeri tahsisi, irtifak hakkı gibi konular tarihten bu yana birçok makale, tez, doktrin, mevzuat çalışmalarına konu olmuş, pek çok tartışmanın içinde kendini bulmuştur (Aydın, 1998; Olgun, 2017; Özkaya, 2013). Bu konuda farklı görüşlerin olması da yaşamın dinamizmine ayak uydurma konusunda ormanların sağladığı yararların değişkenlik göstermesine sebep olmaktadır.

Bu çalışmada; Türkiye’de 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun Ek 10. Maddesi kapsamında orman alanlarının; yangın, sel, çığ, heyelan, deprem gibi afetler sonucunda afetzedelere konut ve iskân yeri temini için tahsis edilmesi konusu incelenmiştir. İnceleme konusu Bingöl, Malatya ve Ordu illerindeki uygulama örnekleri ile desteklenmiştir. Elde edilen veriler sentezlenerek uygulamanın ormancılık ve kamu yararı açısından olumlu ve olumsuz yanları değerlendirilmiştir.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmada öncelikli olarak daha önce yapılmış bilimsel çalışmalar taranmış, ilgili kanun ve yönetmelikler tespit edilmiştir. Ayrıca uygulamaları yapan kurum ve kuruluşlardan konuya ilişkin gerekli bilgi, belge, raporlar vb. gibi dokümanlar toplanmış ve araştırma konusu mevzuat olduğu için 7269 sayılı kanunun Ek. 10. Maddesinin hem mevzuatta hem de uygulamadaki yeri incelenmiştir. Konuyu irdelemek için veriler içerik analizi ile Bingöl, Malatya ve Ordu illeri vaka örnekleri kapsamında irdelenmiştir.

Çalışma kapsamında afetzedelere iskân yeri temini için Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ile Orman Genel Müdürlüğü (OGM) arasındaki orman alanlarının tahsisi süreci incelenerek sorunlar belirlenmiş ve çözüm önerileri geliştirilmiştir.

3. BULGULAR

3.1. Devlet Ormanlarının Afetzedelere İskân Yeri Olarak Tahsisi

Afetzedelere iskân yeri temini için AFAD ve OGM arasındaki orman alanlarının tahsisi ile ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

3.1.1. Doğal afetler ve afetzedeler için yer seçimi süreci

Bu süreç; afetten etkilendiği tespit edilen veya olası bir afetten etkilenmesi muhtemel olan hak sahiplerine, afet tehlikesi olmayan güvenli bir alanda yeniden yapılacak olan konut, ahır ve iş yeri gibi yapıların yerinin

belirlenmesi işlemidir. 7269 sayılı Kanununun 16'ncı Maddesi kapsamında hak sahibi olan vatandaşların yeniden yerleştirilecekleri alanların tespit ve tahsisi işlemlerinin esasları 23.09.2011 tarih ve 6465 sayılı Yer Seçimi Genelgesi ile belirlenmektedir.

Bu süreçte afetzedelerin yeniden yerleştirilecekleri alanlar tespit edilmekte ve “Yer Seçim Protokolü” hazırlanmaktadır. Yer Seçim Protokolü, İçişleri Bakanlığı'nca onaylandıktan sonra kadastro ölçümleri ve kadastro haritaları, imar planı, imar planına uygun jeolojik ve jeoteknik etüt raporu, ihtiyaç halinde kamulaştırma, tahsis ve tescil işlemlerinin tamamlanmasının ardından yüklenici firmaya saha teslimi yapılarak iskân yeri yapım işine geçilmektedir.

Yeni yerleşim yeri belirlenirken özellikle dikkat edilmesi gereken hususların başında afet tehlikesi olmayan güvenli alanların belirlenmesi gelmektedir. Ayrıca afetten etkilenen kişi veya toplulukların yerleştirilecekleri alanın afet öncesi sosyo-kültürel ve ekonomik yapılarının mümkün mertebe değişikliğe uğratılmadan yapılması sağlanır ve yeni yerleşim alanının güvenli ve sağlıklı olmasına özen gösterilir. Ayrıca yerleşim alanının hukuki olarak mülkiyet sorunu olmayan ve imar mevzuatına uygun olan alanlardan seçilmesi sağlanır.

Afetten etkilenen kamu kurum ve kuruluşları ile diğer hak sahiplerinin yeniden yerleştirilmelerine yönelik yer seçimi yaparken; öncelikle mümkünse hak sahibi vatandaşların sahip oldukları arsa ve arazilerinde yeniden iskân gerçekleştirilmelidir. Bu durumun mümkün olmadığı yerlerde bedelsiz olarak temin edilecek olan Maliye Hazinesi adına “Ham Toprak” ve “Mera” vasfıyla kayıtlı arsa ve arazilerde iskân yapılmaktadır. Bunun da mümkün olmadığı veya yetersiz kaldığı durumlarda afetten etkilenen köy veya mahallelerde ise 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2/B Madde uygulaması yapılmış ve bu uygulamayla Maliye Hazinesi adına tescilini yapmak üzere orman sınırları dışına çıkarılmış alanlardan, Hazine tarafından işgalcilerine satışı henüz gerçekleştirilmemiş olanlarının iskân yeri olarak temin edilmesine öncelik verilmektedir (Anonim, 2013). Bu önceliklerin sağlanmadığı veya uygun veya yeterince iskân alanının bulunamadığı durumlarda, 7269 sayılı Kanun'un Ek 10. Maddesi gereğince Maliye Hazinesi adına “Orman” vasfıyla tescilli olan parsellerde, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından tespit edilecek olan uygun alanlar afetzedelere iskân yeri yapılmak üzere OGM'den talep edilebilir.

3.1.2. Orman alanlarında iskân yeri tahsisi talebi

Şekil 1. Malatya Pütürge'de ormandan talep edilen iskân alanı örneği (kırmızı ve sarı renkli alanlar) (AFAD, 2021)

Afet sonrası yapılacak iş ve işlemlerle ilgili çalışmalar İçişleri Bakanlığı AFAD tarafından yürütülmektedir. Orman alanı içerisinde genel hayatı etkileyen doğal afet yerlerinde afete maruz kalan kamu kurum ve kuruluşları ile diğer afetzedelerin iskânlarını temin için AFAD tarafından; genel hayatı etkileyen afet bölgesi ilan edildiğine dair “Cumhurbaşkanı Kararı” veya afet bölgesi ilanına yönelik bu alınmamışsa “Genel Hayatı Etkililik Oluru” ile

fiziksel iskâna tabi tutulacak kamu kurum ve kuruluşu ile diğer afetzedelerin, “Mahalli İskân Komisyon Kararı” alınır. Ardından AFAD tarafından belirlenen hak sahipliği tespiti sonucu belirlenen hane sayısı, ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile yapılan “Yer Seçim Protokolü” veya “Yer Seçimi Gerekçe Raporu” ile tespit edilen iskâna uygun orman parseli içerisindeki gerekli alan miktarı, gerekli alanın afet alanı merkezine maksimum uzaklığı, bu alanların tek parça halinde ya da minimum büyüklüğü belirli birkaç parça alan olarak belirlenmesi durumu ile ilgili bilgi ve belgelerin ekli olduğu talep yazıları OGM’ne iletilir. (Şekil 1, Şekil 2 ve Şekil 3).

Şekil 2. Malatya Kale’de orman parselinden tahsisi talep edilen iskân alanının arazide ölçüm ve koordinatlandırılması işlemi (sarı renkle çevrili alan) (AFAD, 2021)

Şekil 3. Malatya Battalgazi’de orman parselinden talep edilen iskân alanı üzerinde yapılacak olan deprem konutlarının yerleşim planı örneği (AFAD, 2022)

3.1.3. Talebin değerlendirilmesi ve orman kadastro komisyonu görevlendirilmesi

Talebin değerlendirilmesi ve orman kadastro komisyonu görevlendirilmesi sürecinin başlangıcında AFAD'ın afetzedelere orman arazilerinden iskân yeri inşa etmek için kaleme aldığı talep yazısı ekleriyle birlikte afetin gerçekleştiği ildeki orman idaresinin bağlı olduğu OGM'ne iletilir. Ardından ilgili bölge müdürlüğü tarafından oluşturulan "İnceleme Heyeti"nin bu talebi değerlendirmesi, talep alanının ormancılık mevzuatı açısından iskâna uygun olup olmadığının belirlenmesi ilişkin "İnceleme Raporu" istenir.

Yukarıda bahsedilen İnceleme Raporu'nda OGM Orman Amenajman Planı verileri yönünden; talep edilen orman alanının nitelik olarak belirtilmesi, talep edilen yerin bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanına dönüştürülmesi de mümkün olmayan yerlerden olup olmadığı, talebe konu yer haricinde başka alternatif yer olup olmadığı, hususlarında detaylı olarak orman kadastro ve tapu kadastro haritalarına dayalı bilgiler bulunmaktadır. OGM ayrıca talebe konu olan yerin; Muhafaza Ormanı, Tabiat Parkı, Tabiatı Koruma Alanı ve Millî Park Alanı ile ilgisinin olup olmadığına dair "Doğa Koruma ve Millî Parklar Şube Müdürlüğü"nden görüş yazısı istemekte ve bu inceleme raporunda bu konuyla ilgili görüşler belirtilmektedir. Söz konusu İnceleme Raporunda; Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Kadastro İl Müdürlüğü, Tarım Orman İl Müdürlüğü, AFAD İl Müdürlüğü, Belediye İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı'nın görüş yazılarına da yer verilmektedir (OGM,2024).

Konuyla ilgili Orman Bölge Müdürlüğü'nce düzenlenen İnceleme Raporu OGM tarafından değerlendirilir Yapılan bu değerlendirme sonucunda talebin uygun görülmesi halinde ise 7269 Sayılı Kanun'un Ek 10. Maddesi uygulamasını yapmak üzere yeterli sayıda Orman Kadastro Komisyonu görevlendirilmektedir.

3.1.4. Orman alanının afetzedeler tahsisi uygulaması

OGM afetzedelerin ihtiyaçları doğrultusunda konut yapımı için yer tahsisi ile ilgili AFAD ile müşterek yürüttüğü çalışmalarda tahsis alanlarının belirlenmesi ve ormandan çıkarılması konusunda Orman Kadastro Başmühendisliklerini görevlendirmektedir. Bu uygulamalara ilişkin görseller Şekil 4, Şekil 5, Şekil 6 ve Şekil 7'de verilmiştir.

Şekil 4. Malatya Pütürge'de AFAD'ın talebi üzerine tahsisi yapılan orman alanında inşası tamamlanan afet evleri (Foto. Erman KARAHAN)

Şekil 5. Malatya Kale’de AFAD’ın talebi üzerine tahsisi yapılan orman alanında inşası devam eden çelik kontrüksiyon afet evleri (Foto. Erman KARAHAN)

Şekil 6. Malatya Kale’de AFAD’ın talebi üzerine tahsisi yapılan orman alanında inşası tamamlanan afet evleri (Foto. Erman KARAHAN)

Şekil 7. Malatya Battalgazi’de AFAD’ın talebi üzerine tahsisi yapılan orman alanında inşası tamamlanan afet evleri (Foto. Erman KARAHAN)

OGM’nin görevlendirdiği iş emri Orman Kadastro Komisyonu’na ulaşır ulaşmaz, bu komisyon ivedilikle çalışma yapacağı “köy veya mahalle ile ilgili bilgilendirme ilanları”nı yaparak, Orman Kadastro Yönetmeliği ve Teknik İzahnamesi doğrultusunda çalışmalarını gerçekleştirmektedir. Resmi yazışmalar ve çalışmanın yapılacağı yerleşim yerine ait bilgilendirme ilanları 15 gün süreyle “Köy İlan Panosu”na asılmaktadır. 15 günlük yasal sürenin bitimiyle arazideki istikşaf gezisi gerçekleştirilerek iskân yeri yapılmak üzere talep edilen orman alanının “Cors cihazı” ile ölçülmesi ve koordinatlandırılması, kadastro tutanaklarının düzenlenmesi, koordinatların proje üzerinde ilgili tapulama paftalarına aktarılması, haritalama, dosyalama ve çoğaltma işlemlerinin yapılması, Orman Bölge Müdürlüğü tarafından görevlendirilen “Şekli ve Hukuki İnceleme Heyeti”nce çalışmalar denetlenmektedir. Ardından görevli Orman Kadastro Komisyonu tarafından askı suretiyle ilanının yapılması sonucunda bu uygulama tamamlanmış kabul edilmektedir.

Orman Kadastro Komisyonu tarafından yapılan çalışma 30 günlük yasal süre boyunca köy veya mahalle ilan panosunda askıda bekletilmektedir. Askı ilanından itibaren 7 gün içerisinde Kadastro Mahkemesine itiraz hakkı bulunmaktadır. Herhangi bir itiraz olmaz ise 30 günlük askı ilan süresi bittikten sonra ilgili Orman İşletme Müdürlüğü çalışmanın tescilinin gerçekleştirilmesi için Kadastro İl Müdürlüğü’ne “Tescil Dosyası”nı göndermektedir.

Kadastro İl Müdürlüğü “Tescil Dosyası”nın teknik kontrollerini tamamladıktan sonra; afetzedelere iskân yeri yapmak üzere Maliye Hazinesi adına “Ham Toprak” vasfıyla tescilini gerçekleştirerek iskân alanının tapu kütüğüne kaydının yapılması için Tapu İl/İlçe Müdürlüğü’ne yazılı olarak bilgi verir. İlgili alanlar, tapuya kaydının yapılması ile birlikte evvelce orman alanı iken; 7269 sayılı Kanunun Ek 10. Maddesi kapsamında afetten etkilenen bölge halkına veya kamu kurum ve kuruluşlarına iskân yeri, ahır, işyeri, hizmet binası yapılmak üzere Ham Toprak vasfıyla Maliye Hazinesi adına tescil gerçekleşmiş olmaktadır (Anonim, 2012a).

Sonuç olarak yukarıda açıklanan tahsis işlemlerinin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi ile mülkiyet sorunu yaşanmasının önüne geçilmektedir. Orman sınırları dışına çıkarılması istenen alanlar farklı mahalle ya da köydeyse her bir mahalle ya da köy için ayrı ayrı uygulama yapılmaktadır. Afetzedelere konut yapılması için talep edilen yerlerde eş zamanlı diğer orman kadastro uygulamaları yapılmamaktadır (Anonim, 2012a).

3.1.5. Orman sınırları dışına çıkarılmayacak yerler

Afetler; zamanı ve büyüklüğü öngörülemeyen, can ve mal kaybına neden olan mücbir olaylardır. Bu sebeple umumi hayatı etkilediği için öncelikli ve hızlı kararlar alarak tahribatın izlerini bir an önce ortadan kaldırmak gerekir. Afetin yarattığı tahribatı ortadan kaldırırken halkın can ve mal güvenliğini, oluşabilecek yeni afetlerden korumak üzere daha güvenli alanlar temin etmek gerekebilir. Jeolojik ve jeomorfolojik yapısı, tabii kaynakları, rekreasyonel fonksiyonları, afetten etkilenen yerel halkın tarla, bağ, bahçe gibi taşınmazlarına yakın olması gibi etkenler göz önüne alındığında, bazı orman alanları yerleşim yeri olarak talep ve tercih edilebilmektedir. Ülkemizde ormanların yönetilmesi ve sürekliliğinin sağlanması Anayasa güvencesi altında kanun ve yönetmelikler ile gerçekleştirildiği için, afet durumlarında dahi bazı sebepler ormandan talep edilen iskân yerlerinin karşılanmasına müsaade etmemektedir.

OGM'nün 2014 yılında yayınladığı "Orman Kadastro Teknik İzahnamesi"nde "3402 sayılı Kadastro Kanununun 4 üncü maddesi gereğince orman kadastro yapılmış ormanlardaki 2/A veya 2/B Uygulamalarında, 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun ek 10 uncu maddesi ve 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında yapılacak çalışmalarda da aynı esaslar uygulanır." belirtmesi yer almaktadır (OGM, 2024).

7269 sayılı Kanun kapsamında orman alanlarının afetzedelere iskânı ile ilgili hali hazırda uygulama yönetmeliği yoktur. Bu nedenle ilgili kanun hükümlerinin yalnızca genel çerçevesi belirlenmiş olup, uygulamanın diğer hükümleri ile ilgili esaslar; 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 4. Maddesi'ne, 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2/B Maddesi'ne ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun'un 4. Maddesi'ne dayandırılmıştır (Anonim, 2012b).

Orman sınırı dışına çıkarılmayacak yerler şu şekilde sıralanmıştır: 1) Muhafaza ormanı, milli park, tabiat parkları, tabiatı koruma alanları ile izin irtifak tesis edilen orman alanlarında bu niteliklerin devamı süresince, 2) 8/11/1983 tarihli ve 2960 sayılı Boğaziçi Kanunu ile sonradan orman rejimine alınan yerler, 3) 6831 sayılı Kanun'un 24 ve Ek-4. Maddesi kapsamında kamulaştırılarak orman rejimine alınan yerler, 4) 6831 sayılı Kanun'un 3. ve 11. maddeleri kapsamında orman rejimine alınan yerler ile yanan orman alanları, 5) İmar Kanunu, Kıyı Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Turizm Kanunu ve diğer bazı kanunların kısıtlayıcı hükümleri nedeniyle iskân işlemlerinin yapılamayacağı yerler, 6) Kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım proje alanlarına isabet eden alanlar (örneğin baraj ve gölet rezervuar alanları), 7) OGM'nce tohum bahçesi, tohum meşçeresi, orman fidanlığı, satış istif deposu, piknik ve mesire alanı vb. yapı ve tesislerin olduğu yerler ile özel ağaçlandırma için tahsis işlemi yapılmış yerler (bu niteliklerin devamı süresince) "Orman alanından çıkarma iş ve işlemlerinin yapılabilmesi için o alanın vasfının "orman", mülkiyetinin ise "Devlete ait" olması zorunluluktur", bu nedenle vasıf ve mülkiyet anlaşmazlığı mahkemeye intikal etmiş sahalarda mahkeme kararları kesinleşmeden, 7269 Sayılı Kanunun Ek 10. Maddesi kapsamında afetzedelere konut yapılmak üzere talep edilen orman alanlarında tahsis işlemi yapılamaz (Anonim, 2012a; Anonim, 2012b).

3.2. İl Düzeyinde Afetzedelere Tahsis Edilen Orman Alanları

Çalışma kapsamında; Türkiye'de 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun'un Ek 10. Maddesi Uygulamaları ile Bingöl, Malatya ve Ordu İlleri vaka örnekleri irdelenmiş ve elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir.

3.2.1. Bingöl İli'nde afetzedelere tahsis edilen orman alanları

Orman Kadastro Başmühendisliklerinin yaptığı çalışmalarda; Bingöl İl'inin merkez ve diğer bazı ilçelerinde muhtelif yıllarda meydana gelmiş olan depremler nedeniyle evleri yıkılmış olan onlarca orman köylüsüne konut yapılmak üzere ormandan yer tahsisi yapılmıştır. Bu tahsisin ilk örneği 2003 yılında Bingöl İli Merkez İlçesi Sarıççek ve Göltepesi Köyleri'nde görülmektedir. Devamında aynı ilde 2005 yılında Merkez İlçesinin Merkez Köyü, 2018 ve 2021 yıllarında Yayladere İlçesi Zeyneli Köyü, yine 2021 yılında Yayladere İlçesi Sarıtosun Köyü, 2022 yıllarında Adaklı İlçesi Çevreli Köyü ve Karlıova İlçesi Kızılağaç Köyü'nde bu uygulama ile orman alanlarının afetzedelere iskân yeri olarak tahsisi gerçekleştirilmiştir. Bingöl İli'nde deprem nedeniyle afetzedelerin

iskânına tahsis edilen orman alanları Tablo 1’de verilmiştir. Buna göre Bingöl İli’nde 7 adet köydeki toplam 9718.3 ha orman alanından 456.2 ha iskân alanı çıkarılmıştır.

Tablo 1. Bingöl ilinde deprem nedeniyle afetzedelerin iskânına tahsis edilen orman alanları (ORBİS, 2023)

İLÇE	BELDE/MAHALLE/ KÖY	YAPILAN UYGULAMA	ORMAN ALANI (ha)	ÇIKARILAN İSKÂN ALANI (ha) (EK 10)
Adaklı	Çevreli	7269 S.K. (Ek10)	5335.7	1.9
Karlıova	Kızılağaç	7269 S.K. (Ek10)	2415.9	2.5
Merkez	Bingöl Merkez	7269 S.K. (Ek10)	593.9	389.7
Merkez	Göltepesi	7269 S.K. (Ek10)	29.7	29.7
Merkez	Sarıçiçek	7269 S.K. (Ek10)	25.6	25.6
Yayladere	Sarıtosun	7269 S.K. (Ek10)	425.9	0.9
Yayladere	Zeyneli	7269 S.K. (Ek10)	891.6	5.9
TOPLAM			9718.3	456.2

3.2.2. Ordu İli’nde afetzedelere tahsis edilen orman alanları

2020 yılında Ordu İli, Gürgentepe İlçesi, Eskiköy/Karahalil Mahallesi’nde heyelan ve kaya düşmesi neticesinde 12 aileye konut yapımı için talep edilen orman alanının orman sınırı dışına çıkarılma işlemi gerçekleştirilmiştir. Ordu İlinde deprem nedeniyle afetzedelerin iskânına tahsis edilen orman alanları Tablo 2’de verilmiştir. Bu çizelgeye göre Ordu İli’nde 1 adet mahalledeki toplam 1099.7 ha orman alanından 0.62 ha iskân alanı çıkarılmıştır.

Tablo 2. Ordu ilinde heyelan ve kaya düşmesi nedeniyle afetzedelerin iskânına tahsis edilen orman alanları (ORBİS, 2023)

İLÇE	BELDE/MAHALLE/ KÖY	YAPILAN UYGULAMA	ORMAN ALANI (ha)	ÇIKARILAN İSKÂN ALANI (ha)
Gürgentepe	Eskiköy/Karahalil	7269 SK. (EK 10)	1099.7	0.62
TOPLAM			1099.7	0.62

3.2.3. Malatya İli’nde afetzedelere tahsis edilen orman alanları

Malatya İli 2020 yılında merkez üssü Elâzığ İli Sivrice İlçesi olan depremden fazlaca etkilendiği için, mahalle bazında en çok uygulamanın yapıldığı şehir olarak karşımıza çıkmaktadır. Orman Genel Müdürlüğü tarafından yapılan orman tahsisi neticesinde, 2020 yılında meydana gelen depremin ardından Malatya ve Elâzığ İlleri Genel Hayata Etkili kabul edilmiş ve Malatya İli, Pütürge İlçesi, Taşbaşı Mahallesi’nde onlarca aileye AFAD tarafından konut yapılmıştır. Bu depremin etkilediği yerleşim yerlerinden 2021 yılında Malatya İli Doğanyol, Pütürge, Hekimhan ve Kale İlçelerinde toplam 10 adet mahallede (Yalınca, Gevheruşağı, Taşbaşı, Düvenlik, Çıgırlı, Tepehan, İğdir, Kocaözü, Kumluyazı ve Uzunhüseyin) deprem nedeniyle evleri ve ahırları kullanılamaz hale gelen onlarca orman köylüsüne konut yapmak üzere AFAD tarafından ormandan yer tahsis talebinde bulunmuş ve talep edilen alanlarda OGM’nün görevlendirdiği Orman Kadastro Başmühendislikleri tarafından afetzedelere konut yapılmak üzere Hazine adına orman sınırları dışına çıkarma işlemi gerçekleştirilmiştir. Aynı deprem nedeniyle 2022 yılında afetzedelere konut ve ahır yapmak amacıyla AFAD tarafından; Malatya İli Doğanyol İlçesi Behramlı Mahallesi, Battalgazi İlçesi Bahri Mahallesi, Pütürge İlçesi Çıgırlı ve Taşmış Mahalleleri, 2023 yılında ise Doğanyol İlçesi Konurtay Mahallesi kadastro çalışma alanı sınırlarında bulunan orman parsellerinde iskân alanı tahsisi talep edilmiş olup, talep edilen alanlar Orman Genel Müdürlüğü marifetiyle afetzedelere konut yapılmak üzere Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılmıştır.

Malatya İlinde deprem nedeniyle afetzedelerin iskânına tahsis edilen orman alanları Tablo 3’de verilmiştir. Bu çizelgeye göre Malatya İlinde 14 mahalledeki toplam 14 481.7 ha orman alanından 42.1 ha iskân alanı çıkarılmıştır.

Tablo 3. Malatya İli'nde deprem nedeniyle afetzedelerin iskânına tahsis edilen orman alanları (ORBİS, 2023)

İL	İLÇE	BELDE/MAHALLE / KÖY	YAPILAN UYGULAMA	ORMAN ALANI (ha)	ÇIKARILAN İSKÂN ALANI (ha) (EK 10)
Malatya	Battalgazi	Bahri	7269 S.K. (Ek-10)	155.7	1.5
Malatya	Doğanyol	Behramlı	7269 S.K. (Ek-10)	516.9	0.3
Malatya	Doğanyol	Gevheruşağı	7269 S.K. (Ek-10)	772.7	0.3
Malatya	Doğanyol	Konurtay	7269 S.K. (Ek-10)	591.8	2.1
Malatya	Doğanyol	Yalınca	7269 S.K. (Ek-10)	741.2	1.5
Malatya	Hekimhan	İğdir	7269 S.K. (Ek-10)	1725.3	4.7
Malatya	Hekimhan	Kocaözü	7269 S.K. (Ek-10)	3819.4	1.7
Malatya	Kale	Kumluyazı	7269 S.K. (Ek-10)	5.1	0.3
Malatya	Kale	Uzunhüseyin	7269 S.K. (Ek-10)	294.9	0.9
Malatya	Pütürge	Çığırlı	7269 S.K. (Ek-10)	256.4	2.0
Malatya	Pütürge	Düvenlik	7269 S.K. (Ek-10)	904.3	1.4
Malatya	Pütürge	Taşbaşı	7269 S.K. (Ek-10)	1215.9	20.1
Malatya	Pütürge	Taşmış	7269 S.K. (Ek-10)	3119.2	4.6
Malatya	Pütürge	Tepehan/Sinan	7269 S.K. (Ek-10)	362.9	0.7
TOPLAM ALAN				14 481.7	42.1

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Ülkemizde meydana gelen ve gelecek olan doğal afetler için iskân taleplerinin ortaya çıktığı bilenen bir gerçektir. Çünkü yıkıcı bir afet sonrasında ivedilikle ihtiyaç duyulan şey, halkın yeniden güvenli alanlarda iskânının sağlanmasıdır. Bunun yanında kamu hizmetlerinin devam edebilmesi için yıkılan ya da kullanılamaz hale gelen kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet binalarının ivedilikle inşa edilmesi de önem taşımaktadır. Bu iskân yerlerinin belirlenmesi ve yer temini vazifesi AFAD tarafından yerine getirilmektedir. AFAD tarafından yapılacak yerleşim yeri tespitinde depremzedelerin talepleri halinde yıkılan evlerinin yerine yeni ev yapılabilmektedir. Yerinde konut yapılmasının mümkün olmadığı durumda Maliye Hazinesi adına “Ham Toprak” ya da “Mera” vasfıyla kayıtlı olan parseller, 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 2/b Maddesi uygulamasıyla orman sınırları dışına çıkarılmış ancak satışı yapılmamış yerler değerlendirilmektedir. Bu gibi alanlarda jeolojik ve sosyal problemler nedeniyle afetzedelerin iskânının gerçekleştirilemeyeceği tespit edildiği takdirde orman alanlarının iskan alanı olarak değerlendirilmesi ve talep edilmesi mümkün olmaktadır. AFAD tarafından talep edilen ormanlık alanın nitelik olarak bozuk orman (kapalılık < %10), taşlık, kayalık nitelikte olması, özel statülü orman olmaması ve görüş istenen diğer kamu kurumlarının yazılı olarak uygun görüş vermesi gerekmektedir. Tüm bu koşullar sağlandıktan sonra ormandan çıkarma işlemi için görevlendirilen orman kadastro komisyonu marifetiyle tahsis gerçekleştirilmektedir (Olgun, 2017).

Ormanların daraltılarak yerleşime açılması ormana olan insan baskısı konusunda tereddütler yaratmaktadır. Bununla birlikte doğal afetler nedeniyle uygun iskân yerlerinin bulunamaması sonucu orman alanları içerisinde, orman olarak muhafazasında yarar görülmeyen tarım alanı olarak kullanılması da mümkün olmayan yerlerin afetzedelere konut yapılmak üzere Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılması kamu yararının gerekliliğidir.

OGM tarafından henüz 7269 Sayılı Kanun’un Ek 10. Maddesi Uygulama Yönetmeliği yayımlanmamış olsa da teamüller ve diğer ormandan çıkarma uygulamaları ışığında afetzedelere ormandan yer tahsisi yapılmaya devam etmektedir. Kapsamlı bir mevzuat çalışması yapılarak, çıkarılacak olan uygulama yönetmeliği ile afetzedelere ormandan yer tahsisi yapıldığı takdirde orman alanları üzerindeki insan baskısının ormana olan zararları da ortaya konulmalıdır. Ayrıca afetzedelerin iskânı için ormandan çıkarılan alanlara karşılık en az iki katı büyüklükte alan olmak koşulu ile tapuya kayıtlı Maliye Hazinesi arazilerinden ağaçlandırmaya uygun olan yerler tespit edilip ağaçlandırılmak üzere orman vasfıyla tescil edilmelidir. Hepsinden önemlisi; olası afet durumlarında yöre halkının yeniden iskâna tabi tutulacağı alanlar afet eylem planı ile önceden belirlenmeli, tapuda Maliye Hazinesi adına “Ham Toprak”, “Mera” ve “Orman” vasfıyla tescilli parsellerden yerleşime uygun alanlar belediyelerin ilgili yöneticileri ile muhtarların da görüşleri alınmak suretiyle tespit edilerek ilgili Bakanlıklar arasında yapılacak protokollerle rezerv alanı olarak ilan edilmelidir. İlan edilecek alanların tapu sicilinin beyanlar ve şerhler hanesinde

hiçbir surette başka bir amaca tahsis edilemeyeceği ve afet sonrası iskân yeri rezerv alanı olduğu belirtilmelidir. Böylece afetin meydana geldiği yerlerde yöre halkının afet sonrası yerleştirilecekleri alanlarla ilgili iskâna uygun alanları tespit etmek ve yer seçimi yapmak için zaman kaybedilmemiş olacaktır (Tercan, 2020).

Zira ülkemizin yakın tarihte yaşadığı ve acı kayıplara şahit olunan 24 Ocak 2020 Sivrice depremi ile 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremleri, afet sonrası iskân işlerinin afet öncesinde planlanmasının zaruriyetini ortaya koymuştur.

AÇIKLAMA

Bu çalışma, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Orman Mühendisliği Anabilim Dalı'nda tamamlanan "Türkiye'de Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Orman Alanlarının Tahsisine Yönelik 7269 Sayılı Kanun Uygulamaları: Bingöl, Malatya ve Ordu İlleri Örneği" konulu yüksek lisans çalışmasının bir özetidir.

KAYNAKÇA

- AFAD (2015). Afet ve Acil Durumlara İlişkin Temel Mevzuat, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Ankara.
- AFAD, (2021). Malatya İli Pütürge ve Kale İlçeleri orman parselinden talep edilen iskân alanları dosyası. Malatya.
- AFAD, (2022). Malatya Battalgazi İlçesi orman parselinden talep edilen iskân alanları dosyası. Malatya.
- Akdur, R. (2000). Afetler ve Afetlerde Sağlık Hizmetleri. Türkiye Sorunlarına Çözüm Konferansı-3, 21. Yüzyılda Türkiye. Ocak 25-27, Ankara.
- Anonim (1956). Orman Kanunu (OK), Resmi Gazete 9402 (8 Eylül 1956), Kanun No. 6831,md.1. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6831&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=3> (Son erişim tarihi: 11 Nisan 2024).
- Anonim (1959). Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun (UHMADATYYDK), Resmi Gazete 10213 (25 Mayıs 1959), Kanun No. 7269, md. Ek 10. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=7269&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=3> (Son erişim tarihi: 13 Mart 2024)
- Anonim (2012a). Orman Kadastro ve 2/B Uygulama Yönetmeliği (OK), Resmi Gazete 28473 (20 Kasım 2012), Kanun No. 6831, md. 2/B. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/11/20121120-4.htm> (Son erişim tarihi: 22 Nisan 2024)
- Anonim (2012b). Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Deteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun (OKKDHAOSDÇYDHATASHK), Resmi Gazete 28275 (26 Nisan 2012), Kanun no. 6292, md.4.
- Anonim (2013).Yer Seçim İşleri. https://www.afad.gov.tr/kurumlar/afad.gov.tr/Genelge/Yer_Secimi_Genelgesi_03_05_2013_3003.pdf. (Son erişim tarihi: 29. Haziran 2024)
- Anonim (2014). Orman Kanunu'nun 17/3 ve 18 inci Maddelerinin Uygulama Yönetmeliği (OKUY), Resmi Gazete 28976 (18 Nisan 2014), Kanun no.6831, md.4, md.5, md.6. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/04/20140418-13.htm> (Son erişim tarihi: 16 Mart 2024).
- Ayanoğlu, S. (1985). Hukuksal Açından Orman Emlaki ve Orman Mülkiyetinin Temelleri. (Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Ormancılık Hukuku Kürsüsü).
- Ayanoğlu, S. (1996). Türk orman rejimine eleştirel bir yaklaşım. Journal of the Faculty of Forestry Istanbul University, 46(2), 99-114.

- Aydın, A. (1998). Türkiye’de Ormanlardan Yararlanmanın Yasal Esasları. (Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü)
- Eryılmaz, A.Y., Tolunay, A. (2015). Ormanlık Politikası. Fakülte Kitapevi, Isparta.
- OGM (2024) Orman Genel Müdürlüğü, Mevzuatlar. <https://www.ogm.gov.tr/tr/e-kutuphane-sitesi/mevzuat-sitesi/Talimatlar/> (Son erişim tarihi: 06 Mart 2024)
- Olgun, H. (2017). Orman Alanlarının Ormanlık Dışı Kullanımlara Tahsisinde Yasal Düzenlemeler ve Verilen İzinler. (Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü)
- ORBİS, (2023). Orman Kadastro Komisyonları 7269 Sayılı Kanunun Ek 10. Maddesi Uygulamaları. <https://orbis.ogm.gov.tr/orbis/> Erişim Tarihi: 14/06/2023
- Özkaya, Ö. (2013). Türk Anayasalarında Ormana İlişkin Hükümler ve 6292 Sayılı Kanun Çerçevesinde Orman Vasfını Yitirmiş Arazilerin Hukuki Durumu. (Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü)
- Tercan, B. (2020). Afet bölgelerinde yeniden yerleştirme ve iskân politikaları: doğubayazıt depremi örneği. Türk Deprem Araştırma Dergisi, 2(1), 76-91. <https://doi.org/10.46464/tdad.737913>, 17.12.2023